

REZOLUȚIE ⁽¹⁾**referitoare la provocările pentru viitorul democrației, inclusiv chestiunea libertății și independenței mass-mediei din țările Parteneriatului estic și din statele membre ale UE**

(2012/C 153/03)

ADUNAREA PARLAMENTARĂ EURONEST,

- având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, proclamată la Strasbourg, la 12 decembrie 2007,
 - având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană,
 - având în vedere Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,
 - având în vedere Actul constitutiv al Adunării Parlamentare EURONEST din 3 mai 2011,
 - având în vedere Concluziile Summitului Parteneriatului estic din 7 mai 2009 de la Praga și ale celui din 29 -30 septembrie 2011 de la Varșovia,
 - având în vedere rezoluția Parlamentului European din 22 octombrie 2009 referitoare la edificarea democrației în relațiile externe ale UE,
 - având în vedere Carta europeană privind libertatea presei din 25 mai 2009,
 - având în vedere rezoluțiile Parlamentului European referitoare la dimensiunea estică a politicii europene de vecinătate, precum și la Republica Armenia, Republica Azerbaidjan, Republica Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina,
 - având în vedere Comunicarea comună a Înalțului Reprezentant al UE pentru afaceri externe și politica de securitate și a Comisiei Europene privind „Un răspuns nou în contextul schimbărilor din țările vecine” din 25 mai 2011,
 - având în vedere avizele Comisiei de la Veneția a Consiliului Europei adoptate în 2010 și 2011 și privind aspecte constituționale, codul electoral, libertatea conștiinței și libertatea religioasă, partidele politice, normele privind drepturile omului, organizațiile neguvernamentale, uniunile politice ale cetățenilor, legislația privind adunările și manifestațiile, precum și independența jurisdicției din țările Parteneriatului estic,
 - având în vedere rapoartele periodice trimise Consiliului permanent al OSCE de către reprezentantul OSCE pentru libertatea presei,
 - având în vedere Declarația Comitetului de miniștri al Consiliului Europei privind măsuri de promovare a respectării articolului 10 din Convenția europeană a drepturilor omului (adoptată la 13 ianuarie 2010),
 - având în vedere Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât democrația este o valoare universală și o formă de guvernare în cadrul căreia cetățenii se bucură de drepturi egale, de participare la viața politică și de acces egal la procese legislative;
- B. întrucât Declarația comună a summitului Parteneriatului estic desfășurat la Varșovia la 29 și 30 septembrie 2011 prevede că „Parteneriatul estic are la bază o comunitate de valori și principii privind libertatea, democrația, respectul pentru drepturile omului și pentru libertățile fundamentale, precum și statul de drept” și că „toate țările care participă la Parteneriatul estic își asumă aceste valori prin instrumente internaționale relevante”;

⁽¹⁾ Adoptată la Baku, Azerbaidjan, la 3 aprilie 2012.

- C. întrucât articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană prevede că democrația este o valoare fondatoare a Uniunii și o identifică ca fiind comună statelor membre ale UE; întrucât aceste state membre împărtășesc o formă de guvernare bazată pe democrația reprezentativă;
- D. întrucât articolul 49 din Tratatul privind Uniunea Europeană prevede că orice stat european care respectă valorile democratice ale UE și își ia angajamentul de a le promova are dreptul de a solicita să devină membru al Uniunii;
- E. întrucât structura și forma sistemelor democratice pot varia, reflectând istorii, culturi și situații diferite, dar suveranitatea populară, egalitatea și libertățile, separarea puterilor și independența jurisdicției, transparența și răspunderea în cadrul afacerilor publice sunt identificate în mod universal ca fiind elemente de bază ale democrației; întrucât respectul pentru drepturile omului și statul de drept sunt esențiale pentru instituirea de sisteme democratice care permit cetățenilor să își protejeze drepturile și să se bucure de libertățile fundamentale;
- F. întrucât democrația asigură egalitatea în fața legii și eliminarea tuturor formelor de discriminare; întrucât aceasta prevede că bărbații și femeile pot participa în condiții egale la viața politică și că toți cetățenii, inclusiv cei care aparțin unor minorități sau unor grupuri vulnerabile, se bucură de aceleași drepturi;
- G. întrucât insuficiența răspunderii clasei politice și a capacității acesteia de a ajunge la compromisuri, instabilitatea prelungită, alături de creșterea economică și dezvoltarea limitate pot avea ca rezultat frustrarea generală a populației, iar populismul antidemocratic poate deveni puternic;
- H. întrucât democrația reprezentativă se întemeiază pe principiul persoanelor alese care reprezintă voința poporului și prevede organizarea periodică de alegeri competitive, libere și corecte; întrucât alegerile reprezentative necesită o participare activă a votanților și o prezență la urne ridicată a acestora;
- I. întrucât instituțiile executive, legislative și judiciare independente, cu puteri separate, formează baza sistemelor democratice și a guvernării; întrucât, în conformitate cu principiile democratice, guvernele și parlamentele de la nivel internațional, național și subnațional sunt răspunzătoare pentru coordonarea politicilor publice și a administrației și asigură transparența deciziilor lor față de cetățeni;
- J. întrucât instituțiile parlamentare puternice sunt esențiale pentru toate sistemele democratice de guvernare; întrucât Parlamentul European furnizează o bine-venită asistență, oferind sprijin pentru dezvoltarea capacității parlamentelor din țările partenere est-europene;
- K. întrucât, în cadrul unei democrații, diversitatea partidelor politice care au capacitatea să reprezinte cetățenii asigură existența unor alegeri diferite în ceea ce privește politicile, ideile politice și programele, precum și în ceea ce privește candidații pentru funcțiile din cadrul instituțiilor executive și legislative; întrucât partidele politice oferă și asigură cetățenilor capacitatea de a discuta deschis și transparent aspirațiile și nevoile societății și de a le transforma în propuneri de politici și în alternative;
- L. întrucât libertatea de opinie și de exprimare, libertatea de întrunire, dreptul de a înființa partide politice independente, organizații neguvernamentale și asociații sunt elemente esențiale ale democrației; întrucât este fundamental să se garanteze că cetățenilor li se permite să își exercite drepturile în aceste domenii fără a fi expuși riscului de a fi dați în judecată sau de a fi deținuți;
- M. întrucât libertatea și pluralismul mass-mediei și presei sunt esențiale pentru ca cetățenii să își formeze opinii și să formuleze judecăți, beneficiind de o varietate de surse de informații; întrucât viața politică democratică impune accesul liber al cetățenilor la informații, prin canale de comunicare care variază de la presa scrisă la mijloace electronice, inclusiv internetul și rețelele de socializare, fără cenzură, și asigură un mediu credibil și sigur pentru jurnalismul de investigație;
- N. întrucât este o provocare recurentă, pentru toate statele, instituirea sau ajustarea cadrelor legislative privind mass-media astfel încât să se împiedice formarea de monopoluri și să se promoveze pluralismul mass-mediei; întrucât astfel de cadre ar trebui să prevadă reglementări adecvate care se aplică internetului, tehnologiilor de comunicare electronică și rețelelor de socializare, care asigură noi oportunități de creștere a cunoștințelor politice și a participării cetățenilor la viața politică și de creștere a interesului lor pentru angajamentul civic;

- O. întrucât organizațiile societății civile, care sunt distincte și nu au legătură cu structurile statului, au un rol semnificativ în funcționarea democrației; întrucât acestea sunt utile la consolidarea culturii democratice în cadrul societății, informând cetățenii, încurajându-i să participe la discuțiile politice și trăgând la răspundere guvernele pentru politicile publice;
- P. întrucât dezvoltarea democrației impune o serie de provocări în ceea ce privește participarea cetățenilor la viața politică și la dezbateri, deschiderea organismelor de decizie, inclusiv parlamentele în dialog cu societatea, libertatea mass-mediei și independența față de puterile politice și economice;
- Q. întrucât corupția subminează încrederea în instituțiile democratice și diminuează răspunderea, legitimitatea și credibilitatea conducerii politice; întrucât eliminarea corupției este o provocare și o condiție necesară pentru democratizarea tuturor societăților și impune aplicarea unor legi adecvate și a unor norme etice, deontologice și de conduită care se aplică vieții politice;
- R. întrucât reformele democratice din țările partenere est-europene ar fi foarte benefice cooperării și dialogului cu statele membre ale UE, pe baza Parteneriatului estic; întrucât, în acest context, respectivele reforme democratice ar trebui să se concentreze cu prioritate pe statul de drept, independența jurisdicției, respectul pentru drepturile omului și pe libertățile fundamentale și protejarea lor, precum și pe alegeri libere și corecte; întrucât aceste reforme democratice depind în mare măsură de voința politică și de diferitele intenții politice ale clasei conducătoare din fiecare țară parteneră;
- S. întrucât administrațiile publice transparente și responsabile se confruntă cu noi provocări organizatorice în ceea ce privește punerea la dispoziția cetățenilor pentru acces, dezbateri și discuție a deciziilor și a procesului de decizie politică; întrucât cetățenii au o posibilitate să își susțină solicitările și să își prezinte propunerile, care trebuie luate în considerare de către administrația publică;
- T. întrucât există tendințe de a crește procesul decizional la nivel internațional, având în vedere că răspunsurile politice la provocările economice, societale și de mediu de la nivel mondial trebuie să aibă un caracter global: întrucât organizațiile internaționale joacă totodată un rol esențial în reunirea tuturor partenerilor de la nivel mondial pentru a lucra la standarde comune care iau în considerare guvernarea democratică;
- U. întrucât educarea personalelor și, în special, a tinerilor în spiritul valorilor democratice, precum și crearea unei societăți civile sunt esențiale pentru viitorul democrației, cu scopul de a evita prezența scăzută la urne a votanților, ceea ce subminează legitimitatea instituțiilor și a organismelor reprezentative,

Acordarea de prioritate principiilor fundamentale ale democrației

1. consideră că progresele în ceea ce privește democrația, respectul pentru drepturile omului și statul de drept sunt foarte importante atât pentru statele membre ale UE, cât și pentru țările partenere est-europene, precum și pentru dezvoltarea cooperării acestora, a integrării economice și a asocierii politice;
2. consideră că separarea puterilor și un echilibru adecvat între instituțiile de stat sunt necesare pentru stabilitatea, independența și eficacitatea instituțiilor democratice, care sunt singura garanție pentru creșterea încrederii cetățenilor față de aceste instituții;
3. subliniază că procesul de democratizare ar trebuie să acorde prioritate respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale și protejării acestora, consolidării statului de drept, independenței jurisdicției, transparenței achizițiilor publice, separării politicii de mediul de afaceri, procedurilor judiciare credibile, precum și corectitudinii și transparenței alegerilor;
4. subliniază necesitatea de a asigura libertatea cetățenilor de a candida pentru funcțiile alese; subliniază importanța promovării dreptului cetățenilor de a forma partide politice, de a-și declara în mod liber apartenența și de a participa la campanii electorale;

5. solicită guvernelor respective să se asigure că alegerile, în special viitoarele alegeri parlamentare și prezidențiale din țările partenere est-europene, se dovedesc a fi corecte, transparente și pe deplin conforme cu standardele internaționale pentru alegerile democratice, cu recomandările Comisiei de la Veneția a Consiliului Europei și ale OSCE/ODIHR; subliniază importanța asigurării unui proces electoral corect în perioada dinaintea zilelor alegerilor pentru toate părțile concurente, inclusiv accesul corect la mass-media; solicită revizuirea și modificarea, dacă este cazul, în mod decisiv a cadrelor și a codurilor electorale de la nivel național; în acest sens, salută cele mai recente schimbări ale Codului electoral al Armeniei; consideră că observatorii electorali internaționali au un rol important în stimularea încrederii publicului în toate procesele electorale și solicită comunității internaționale să asigure un exercițiu internațional de observare a alegerilor care urmează să se desfășoare în țările partenere est-europene și să furnizeze o evaluare obiectivă a întregului proces electoral, făcută publică în egală măsură pentru toți partenerii est-europeni și bazată pe aceleași standarde;
6. solicită țărilor partenere est-europene să se asigure că viitoarele alegeri parlamentare și prezidențiale, care se apropie, se dovedesc a fi libere, corecte, democratice, precum și desfășurate în conformitate cu standardele OSCE;
7. subliniază că adoptarea și aplicarea legislației privind combaterea discriminării sunt esențiale pentru progresul democratic în cadrul societăților deschise, multietnice și multiculturale;
8. solicită punerea în aplicare, îmbunătățirea sau adoptarea de coduri de conduită pentru viața politică, care să cuprindă principii și standarde etice ce trebuie aplicate în cadrul organismelor guvernamentale și al parlamentelor naționale; subliniază că acestea din urmă ar trebui sprijinite în eforturile de a-și îndeplini rolul lor corespunzător în definirea politicilor naționale, în tragerea la răspundere a guvernelor, în monitorizarea și evaluarea performanțelor anterioare și a rezultatelor obținute; solicită stabilirea unei separări clare între sfera economică și sfera politică în cadrul procesului decizional, astfel încât să se evite conflictele de interese, nu în ultimul rând, privind finanțarea partidelor politice; subliniază importanța unui cadru legislativ clar și a unor dispoziții privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor acestora, garantându-se transparența în ceea ce privește reglementarea și supravegherea finanțării partidelor politice, precum și oportunități egale pentru toate partidele politice;
9. invită UE, statele membre ale UE și țările partenere est-europene să își ia un angajament politic ferm pentru combaterea tuturor formelor de corupție și pentru a consolida și a aplica în mod eficace legislația privind combaterea corupției, deoarece corupția nu numai că împiedică creșterea economică pe termen lung și încrederea cetățenilor în evoluția politică, dar are și un impact negativ asupra țesutului social și asupra perspectivelor de evoluție ale societății;
10. solicită întărirea programului comun al UE și al Consiliului Europei privind consolidarea reformei judiciare în țările partenere est-europene; recomandă extinderea acestuia la activitățile comune de formare și de schimb de experiență între judecătorii din statele membre ale UE și din țările partenere est-europene;

Aprofundarea dialogului politic și a cooperării pentru consolidarea democrației din cadrul Parteneriatului estic

11. solicită consolidarea dialogului politic dintre UE și țările partenere est-europene privind chestiunile legate de consolidarea democrației și de punerea în aplicare a reformelor democratice; promite să intensifice rolul Adunării Parlamentare EURONEST în acest dialog cu instituțiile politice și cu alte părți interesate, în special prin inițierea de schimburi și de discuții între membrii săi și reprezentanții organismelor guvernamentale, ai partidelor politice parlamentare și neparlamentare, ai societății civile, ai mass-mediei și ai organizațiilor neguvernamentale;
12. încurajează statele membre ale UE care au trăit experiența tranziției de la regimuri autoritare la democrație să ofere sfaturi țărilor partenere est-europene pe baza lecțiilor învățate din realizările și dificultățile avute în ultimii 20 de ani; recomandă țărilor partenere ca, în tranziția lor către o democrație mai profundă și către o asociere politică cu UE, să adopte măsuri legislative și măsuri concrete care să asigure accesul cetățenilor lor la arhivele naționale privind activitățile de supraveghere ale fostelor regimuri autoritare;
13. recomandă realizarea solidarității și consolidarea sprijinului acordat de UE țărilor partenere est-europene pentru punerea în aplicare a reformelor democratice, în special în ceea ce privește reformarea sistemului jurisdicțional și a sistemului judiciar, și pentru garantarea independenței, imparțialității, responsabilității și profesionalismului jurisdicției și instanțelor judecătorești;

14. solicită Comisiei Europene să ofere mai mult sprijin financiar și tehnic, precum și cunoștințe de specialitate administrațiilor parlamentelor naționale ale țărilor partenere est-europene, în cadrul programului global de consolidare a instituțiilor în vederea consolidării eficienței, transparenței și responsabilității acestora, care sunt cruciale în cazul în care parlamentele își vor îndeplini rolul corespunzător ce le revine în procesele decizionale democratice;
15. recomandă susținerea fermă a dialogului actual privind drepturilor omului pe care UE l-a inițiat cu Belarus, precum și a celorlalte forme de cooperare cu celelalte țări partenere est-europene în domeniul drepturilor omului; solicită UE și partenerilor să aloce resurse financiare și umane suplimentare acestei cauze;
16. solicită înființarea Fondului european pentru democrație (FED), care are ca scop sprijinirea actorilor politici, precum partidele politice, organizațiile neguvernamentale și sindicatele neînregistrate, care depun toate eforturile pentru realizarea unei schimbări democratice; recomandă utilizarea FED ca un instrument independent, flexibil și specializat în cadrul țărilor partenere est-europene;
17. subliniază faptul că FED ar trebui să suplimenteze instrumentele actuale de sprijinire a democrației și, în special, nu ar trebui să înlocuiască și nici să reproducă activitățile implementate în cadrul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO);
18. încurajează partidele politice din statele membre ale UE să dezvolte programe de cooperare cu omoloagele lor din țările partenere est-europene și încurajează înfrățirea altor actori democrațici din UE, precum sindicatele, organizațiile neguvernamentale, organizațiile angajatorilor, fermierilor și femeilor, organismele de dialog religios și cultural, consumatorii, tinerii, organizațiile jurnaliștilor și profesorilor, organismele guvernamentale local și universitățile, cu organizații similare din țările partenere est-europene;
19. recomandă intensificarea eforturilor de combatere a corupției prin majorarea finanțării planurilor și a măsurilor de combatere a corupției și prin consolidarea cooperării dintre statele membre ale UE și țările partenere est-europene în cadrul Grupului de state împotriva corupției (GRECO) al Consiliului Europei; încurajează țările partenere est-europene să elaboreze strategii globale multianuale de combatere a corupției și planuri de acțiune cu măsuri și termene-limită concrete, precum și să aloce resursele bugetare necesare pentru aplicarea acestora;
20. recomandă consolidarea dialogului dintre UE și țările partenere est-europene privind cele mai bune practici referitoare la măsuri de protejare a persoanelor vulnerabile și a minorităților împotriva discriminării; atrage atenția UE și țărilor partenere est-europene că, pe parcursul înființării de mecanisme naționale în temeiul Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu handicap, trebuie alocate suficiente resurse financiare și umane instituției care va fi aleasă pentru a executa mandatul;

Sprijinirea libertății de exprimare și a dezvoltării unei mass-medii libere și independente

21. subliniază că, în toate statele membre ale UE și țările partenere est-europene, pentru democrație și funcționarea acesteia este esențială o mass-media independentă și liberă, deoarece aceasta asigură implicarea societății civile în afacerile publice și capacitatea cetățenii;
22. îndeamnă statele membre ale UE și țările partenere est-europene să asigure drepturile fundamentale ale cetățenilor privind informarea, în conformitate cu articolul 11 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, monitorizând și respectând pe deplin principiul independenței și al pluralismului mass-mediei cu scopul de a împiedica monopolizarea și interferențele nejustificate în activitățile mass-mediei;
23. deplânge faptul că numeroși jurnaliști au fost supuși unor acte de intimidare și de hărțuire sau au fost victimele agresiunilor și atacurilor din cauza activității lor curajoase și independente și solicită autorităților competente să ancheteze pe deplin aceste fapte și să îi aducă pe cei responsabili în fața justiției;
24. recomandă crearea sau îmbunătățirea cadrului legislativ care se aplică televiziunii și radiodifuziunii publice și private, în conformitate cu standardele internaționale ale OSCE; consideră că regulamentele noi sau modificate ar trebui să aibă ca scop prevenirea concentrării drepturilor de proprietate asupra mass-mediei, asigurând corectitudinea competițiilor de acordare a licențelor pentru emițători, protejând conținutul difuzat împotriva presiunilor politice și comerciale, în special pe parcursul proceselor electorale, prevenind condițiile neechitabile pentru toate părțile concurente, excluderea anumitor opțiuni politice și restricțiile;

25. recomandă promovarea accesului liber la internet, ceea ce este în serviciul libertății de exprimare și al pluralismului mass-mediei, acesta putând fi utilizat ca instrument de susținere a dezbaterilor politice, a inițiativelor democratice și a diseminării culturii și cunoștințelor politice;
26. solicită UE și țărilor partenere est-europene să organizeze programe de schimb și de formare pentru a profesionaliza jurnaliștii, pentru a identifica bune practici jurnalistice și pentru a dezvolta jurnalismul de investigație; subliniază că o mai bună cunoaștere și o mai bună promovare a Parteneriatului estic de către mass-media ar îmbunătăți în mod semnificativ înțelegerea și utilizarea de către populația țărilor partenere est-europene a programelor de reformă democratică susținute și încurajate de UE;

Consolidarea încrederii cetățenilor în instituțiile democratice și a interesului lor față de politică

27. solicită UE, statelor membre ale UE și țărilor partenere est-europene să asigure transparența deciziilor de elaborare a politicilor, furnizând informații părților interesate și implicându-le în dezbateri și consultări publice deschise; recomandă stimularea interesului cetățenilor față de dezbaterile politice, deschizând în continuare adunările parlamentare și democratice către consultări și schimburi cu cetățenii, în special implicând în discuții reprezentanții femeilor și ai tinerilor;
28. solicită, de asemenea, UE, statelor membre ale UE și țărilor partenere est-europene să promoveze rolul democratic al partidelor și al mișcărilor politice care își asumă un rol de intermediere între instituțiile statului și cetățeni, care formează opinia publică, care reunesc interesele, care propun și permit competiția între diferite opțiuni politice;
29. recomandă să se încurajeze în continuare partidele politice să asigure o reprezentare echilibrată a bărbaților și a femeilor în cadrul procedurilor lor de desemnare a candidaților pentru alegeri;
30. subliniază faptul că reformele democratice sustenabile necesită o mai bună înțelegere și o mai bună utilizare a acestora; prin urmare, solicită statelor membre ale UE și țărilor partenere est-europene să se consulte cu societatea civilă înainte de a lansa programe de reformă, astfel încât să se asigure cel mai extins sprijin public posibil;

Consolidarea societății civile

31. subliniază importanța unei societăți civile puternice, active și autentice care are un rol principal în dezvoltarea democrației; în acest sens, solicită UE și țărilor partenere est-europene să ofere mai multă asistență tehnică și financiară organizațiilor sau instituțiilor societății civile și să asigure transparența și eficacitatea acestei asistențe; în plus, solicită garanții și protecție adecvate pentru apărătorii drepturilor omului;
32. subliniază faptul că Forumul societății civile privind Parteneriatul estic este un instrument foarte important de promovare a rolului societății civile în sprijinirea democrației; solicită Forumului societății civile să se implice mai mult în aplicarea Parteneriatului estic; recomandă o mai mare participare a delegaților Forumului societății civile la reuniunile dintre reprezentanții UE și ai țărilor partenere est-europene; acordă atenție și salută activitățile și recomandările forumului privind contactele directe dintre persoane;
33. subliniază nevoia de a asigura independența organizațiilor neguvernamentale, care contribuie la vitalitatea dezbaterilor publice și la diseminarea informațiilor în cadrul societății; în acest sens, insistă ca instituțiile de stat, în special parlamentele și guvernele naționale, să promoveze interacțiunea cu societatea civilă, organizând audieri parlamentare și consultări publice;
34. ia act de faptul că întărirea dimensiunii dedicate „tineretului” din cadrul Parteneriatului estic reprezintă o investiție importantă în viitorul relațiilor dintre UE și politica europeană de vecinătate, prezentând un potențial important în anii următori, precum și în democratizarea partenerilor respectivi și în armonizarea legislațiilor acestora cu standardele europene;

35. subliniază rolul important al tuturor inițiativelor care au ca scop îmbunătățirea educației și a competențelor tinerilor în domeniul proceselor democratice și al dezvoltării participative a societății civile; prin urmare, salută eforturile statelor membre ale UE și ale țărilor partenere est-europene de a organiza parlamente ale tinerilor; încurajează UE să lanseze programe de susținere a acestor eforturi, precum crearea de grupuri interparlamentare de prietenie în rândul tinerilor între Parlamentul European al Tineretului și parlamentele naționale ale tineretului din țările partenere est-europene;
 36. solicită UE să mărească numărul programelor de schimb destinate tinerilor, deoarece este cel mai eficient mod de a promova schimbul și partajarea de experiențe dobândite în domeniul democrației participative și al dezvoltării societății civile;
 37. încredințează copreședinților sarcina de a transmite prezenta rezoluție Președintelui Parlamentului European, Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Serviciului European de Acțiune Externă, guvernelor și parlamentelor statelor membre și partenerilor est-europeni.
-